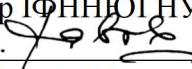

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІФННЮІ НУ «ОЮА»
проф. Роман САВЧУК
«2» вересня 2024 р.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ОК 6**

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
ступінь вищої освіти	бакалавр
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право
освітня програма	Право

Розробники програми: **ст. викладач Максимович Наталія Юріївна**

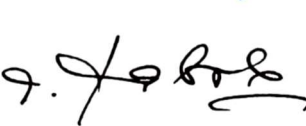
Затверджено на засіданні кафедри загальноправових та гуманітарних дисциплін (протокол № 1 від 30.08.2024 р.)

В.о. завідувача кафедри загальноправових
та гуманітарних дисциплін

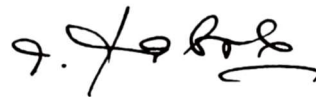
Лілія КОРИТКО

Начальник навчального відділу

Ірина ЯЦКІВ

Гарант освітньої програми

Роман САВЧУК

Науково-методична рада (протокол № 1 від 02.09 2024 р.)
Голова науково-методичної
ради

Олег БЕЗНОСЮК

Заступник директора

Олег БЕЗНОСЮК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Анотація

Навчальна дисципліна «Фізичне виховання та основи безпеки життєдіяльності» входить до обов'язкового циклу гуманітарних дисциплін для підготовки бакалаврів зі спеціальності «Право».

Навчальну дисципліну «Фізичне виховання та основи безпеки життєдіяльності» розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання про: фізичну культуру, фізичне виховання, спорт, основні принципи і способи забезпечення життєдіяльності, небезпечні та шкідливі фактори середовища проживання, причини та можливі наслідки небезпек, визначення рівня безпеки системи «людина – життєве середовище», моделювання умов виникнення небезпечних ситуацій, оцінку рівня небезпеки; надання першої необхідної допомоги.

Фізичне виховання є засобом збереження і зміцнення здоров'я людини, його фізичної досконалості, раціональною формою використання вільного часу, підвищення громадської і трудової активності, формування гармонійно розвиненої особистості, її фізичної культури.

Основи безпеки життєдіяльності окреслюють загальні закономірності виникнення небезпек, їх властивості, наслідки впливу на організм людини, основи захисту здоров'я та життя людини і середовища її проживання, а також розробку та реалізацію відповідних засобів і заходів щодо створення, підтримки здорових та безпечних умов життя, діяльності людини як у повсякденних умовах побуту та на виробництві, так і в умовах надзвичайних ситуацій.

Отож метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти свідомого, відповідального відношення до свого здоров'я та навичок здоров'язбережувальної поведінки; розуміння основних принципів і механізмів забезпечення безпеки людини в різноманітних умовах життєдіяльності, що дозволяє виробити ідеологію безпеки, сформувані безпечне мислення і поведінку людини, виробляє здатність приймати зважені рішення в умовах ризику, зберігати продуктивність в екстремальних ситуаціях і гарантувати безпеку свого оточення.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є:

- формування фізичного, психічного, духовного та соціального здоров'я студентів. Оволодіння основами оздоровчо-корегувальної та прикладної спрямованості фізкультурної діяльності. Розвиток основних фізичних якостей та рухових здібностей, формування у здобувачів освіти свідомого та відповідального відношення до свого здоров'я та навичок здоров'язбережувальної поведінки;

- формування у здобувачів вищої освіти відповідних компетенцій для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з обов'язковим дотриманням вимог безпеки і стандартів з охорони праці, використанням останніх досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду безпеки, збереження життя, здоров'я та працездатності; формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку у повсякденних умовах та під час надзвичайних ситуацій і воєнного стану з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- сформувані розуміння ролі фізичного виховання в розвитку особистості і підготовки її до професійної діяльності, мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, установа на здоровий спосіб життя, фізичне вдосконалення і самовиховання, потреби в регулярних заняттях фізичними вправами і спортом; оволодіння системою практичних умінь і навичок занять головними видами і формами фізкультурної діяльності, розвиток й удосконалення психофізичних можливостей, якостей і властивостей особистості; придбання досвіду творчого використання фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності для досягнення особистих і професійних цілей;

- здобути теоретичні знання і практичні вміння та навички, достатні для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю; знання про загальні закономірності виникнення небезпек, їх властивості, наслідки впливу на організм людини, основи захисту здоров'я та життя людини і середовища її проживання, а також розробку та реалізацію відповідних засобів і заходів щодо створення, підтримки здорових та безпечних умов життя, діяльності людини як у повсякденних умовах побуту та виробництві, так і в умовах надзвичайних ситуацій.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ВИКЛАД ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фізичне виховання та безпека життєдіяльності. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.

Що таке фізичне виховання та його основні поняття. Завдання фізичного виховання та його функції. Принципи фізичного виховання. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Основні поняття у сфері безпеки життєдіяльності. Визначення небезпек та їх класифікація. Природа походження небезпек. Номенклатура, квантифікація, ідентифікація, таксономія небезпек.

Тема 2. Небезпеки навколишнього середовища. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики.

Небезпеки навколишнього середовища. Тектонічні небезпеки. Топологічні небезпеки. Метеорологічні небезпеки. Техногенні небезпеки. Пожежі. Вибухи.

Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Загальна характеристика соціально-політичних небезпек. Види та основні напрями впливу політичних небезпек. Види та основні напрями впливу соціальних небезпек. Комбіновані небезпеки соціального характеру.

Тема 3. Організація забезпечення безпеки життєдіяльності у надзвичайних ситуаціях. Надання першої необхідної допомоги.

Загальна фізична підготовка як процес розвитку фізичних якостей особистості. Поняття про спортивний та виробничий травматизм, професійні захворювання. Профілактика травматизму.

Поняття про надзвичайні ситуації та їх класифікація. Загальні принципи та методи забезпечення безпеки життєдіяльності. Організація управління безпекою життєдіяльності. Заходи та засоби захисту населення територій від надзвичайних ситуацій. Засоби колективного та індивідуального захисту. Поняття про першу медичну допомогу. Надання першої медичної допомоги при різних нещасних випадках.

Загальна фізична підготовка як процес розвитку фізичних якостей особистості. Поняття про спортивний та виробничий травматизм, професійні захворювання. Профілактика травматизму.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна:

1. Ареф'єв В.Г. Основи теорії і методики фізичного виховання: підручник. Кам'янець-Подільський. 2021. 368 с.
2. Безпека життєдіяльності: навчально-методичний посібник / [укладачі: В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундза]. ІваноФранківськ: НАІР, 2018. 163 с.
3. Бедрій Я.Л. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2019. 286 с.
4. Вайда Т.С. Долікарська допомога: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 874 с.
5. Васійчук В.О., Гончарук В.Є. та ін. Основи цивільного захисту. Навчальний посібник. Львів, 2018. 384 с.
6. Вахонєва Т.М. Основи охорони праці в Україні: навч. посіб. К.: Дакор, 2019. 508 с.

7. Гурєєва А.М., Черненко О.Є., Дорошенко Е.Ю. Теорія і методика фізичного виховання: основи спеціальної термінології у фізичному вихованні: навчальний посібник. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. 78 с.
8. Желібо Є.П., Сагайдак І.С. Безпека життєдіяльності: навч. посіб. Унт державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2020. 256 с.
9. Заплатинський В.М. Полімовний тлумачний словник з безпеки. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 120 с.
10. Запорожець О.І., Халмурадов В.І., Применко В.І. Безпека життєдіяльності. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 448 с.
11. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. К.: Основа, 2021. 256 с.
12. Кіт Л.Я., Наливайко Н.В. Основи рятування і збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 132 с.
13. Колумбет О.М. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів: навчальний посібник. К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2019. 128 с.
14. Колумбет О.М. Теорія і методика фізичного виховання. Опорні схеми: навчально-методичний посібник. К.: РВУФК, 2018. 186 с.
15. Колумбет О.М. Координаційні здібності студентів (теоретичні та методичні основи стимульованого розвитку): навчально-методичний посібник. К.: РВУФК, 2018. 122 с.
16. Костюкевич В. М. Організація і проведення змагань із спортивних ігор: навч. посіб. Центр навчальної літератури, 2019. 216 с.
17. Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільна безпека. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 158 с.
18. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти із галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право». Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 219 с.
19. Охорона праці (практикум). Навчальний посібник / за заг. ред. І.П. Пістуна. Львів: Тріада плюс, 2021. 436 с.
20. Чернега Р.Т. Концепція правового забезпечення охорони праці в контексті євроінтеграції України: монографія. Харків: Панов, 2019. 392 с.
21. Черненко, С.О. Теорія й методика фізичного виховання: навчальний посібник: у 2 ч. Краматорськ: ДДМА, 2021. Ч. 1. 215 с.

4.2. Допоміжна:

1. Азаров С.І., Сидоренко В.Л., Єременко С.А., Пруський А.В. Методичні засади пожежного аудиту вибухопожежонебезпечних об'єктів. *Науковий вісник: Цивільний захист та пожежна безпека*. 2020. № 2(10). С. 3-14.
2. Антонік В., Антонік І., Андріанов В. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури. *Професіонал, центр фізичної культури*, 2019. 336 с.
3. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навчальний посібник / Леськів Г.З. та ін.: Льві: Видавництво: ЛьвДУВС, 2018. 457 с.
4. Блавт О.З. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів спеціальної медичної групи: методичні вказівки. Л.: Львівська політехніка, 2018. 20 с.
5. Борис О.П. Реформування державної служби з надзвичайних ситуацій України. *Науковий вісник: державне управління: журнал*, 2020. № 1. С. 8-19.
6. Будчик Д.А., Іщенко Д.С., Порохнявий А.В. Функціональна підготовка як основа спеціальної фізичної підготовки для правоохоронців. *UNIVERSUM. Розділ 17. Фізична культура, спорт та фізична терапія*, 2024. №14. С. 454-460.
7. Говорун С.В. Державне управління у сфері пожежної безпеки в Україні: аспекти інституційного розвитку: дис. ... к.держ.упр.: 25.00.01. Львів, 2019. 279 с.
8. Іванченко О.М., Євтушенко Є.Г., Мальона Н.В., Пастернацький В.В. Удосконалення системи фізичного виховання майбутніх фахівців спеціальності 081 «Право». *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 2022 р., № 80, Т. 1. С. 161-167.

9. Коваленко Г.І., Мусіяченко Ф.В., Протасенко О.Ф. Безпека життєдіяльності людини. Конспект лекцій. Харків: ІНЖЕК, 2018. 360 с.
10. Корецький Ю.О. Механізми державного регулювання екологічної безпеки в надзвичайних ситуаціях. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. 1(44). С. 44-51.
11. Мельник І., Канюка В. Основні складові фізичної підготовки та формування навиків самозахисту студентів спеціальності «правоохоронна діяльність». *Актуальні проблеми правознавства*. 1 (33)/2023. С. 203-208.
12. Мельніков А., Шинкарук В., Якимлюк Д. Методика організації та проведення фізичної підготовки. *Академічні візії*, 2024. Вип. 31. С. 20-29.
13. Організаторська діяльність фахівця з фізичної підготовки і спорту: навч. посіб. / [Д. Оленев, В. Шемчук, О. Корнієнко, С. Жембровський]. К.: НУОУ, 2023. 120 с.
14. Стиценко Т.Є., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. «Безпека життєдіяльності»: навч. посібник. Харків: ХНУРЕ, 2018. 336 с.
15. Тимчик М., Линник А., Гуляєв А. Методика військово-патріотичного виховання здобувачів вищої освіти у процесі фізкультурно-масової роботи. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2022. № 7 (152), С. 115-118.
16. Тимчик М., Скирда Т., Линник, А. Єдність військово-патріотичного і фізичного виховання учнівської та студентської молоді. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023. №2 (160), С. 162-165.
17. Хома Т. В. Педагогіка фізичного виховання і спорту: теоретико-практичний супровід для самостійної роботи студентів: навч. посіб. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 104 с.
18. Чернишенко Т.М. Теорія і методика рухливих ігор і забав у запитаннях та відповідях: навчально-методичний посібник. Вінниця: Твори, 2018. 160 с.
19. Шурин І.А., Комарницький Я.О. Забезпечення пожежної безпеки на об'єктах різноманітного призначення. Методичні рекомендації. Львів. 2020. 57 с.
20. Яковлєв О.А. Фундаментальні проблеми правового регулювання умов праці і встановлення гарантій для працівників: монографія. Харків: Право, 2019. 456 с.

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» - <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>
2. Міністерство освіти і науки України - www.mon.gov.ua
3. Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0909-05#Text>
4. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України - <http://www.menr.gov.ua>.
5. Положення про Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи - <http://www.rainbow.gov.ua/> - Рада національної безпеки і оборони України - <https://www.rnbo.gov.ua/>
6. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/98#Text>
7. Державна служба України з надзвичайних ситуацій - <https://mvs.gov.ua/contacts/state-emergency-service>
8. Державна служба України з питань праці - <https://uvaga.gov.ua/uk/Main/Agency/Agency/6>
9. Центр протимінної діяльності - <https://ua-nmac.org/>

